

INTEGRACIJSKI PROCESI

POTI VELIKO, CILJ PA EDEN

Za uspešnejše ekonomske rezultate — Gradbeno podjetje Bežigrad nosilec povezave na področju malega gospodarstva — Še veliko dela

V dogovoru o temeljih družbenega plana razvoja občine Bežigrad smo lani zapisali, da bodo organizacije združenega dela, občinska skupščina in družbenopolitične organizacije izvajale aktivno politiko povezovanja gospodarstva in združevanja sredstev s samo-upravnimi sporazumi v racionalne celote. Delo na tem področju opredeljujejo kot prednostno nalogu tudi smernice o družbenoekonomske razvoju občine. Zato so na eni seji izvršnega sveta občinske skupščine pregledali možnosti smiselnih funkcionalnih povezav gospodarskih organizacij in spregovorili tudi o obsežnih nalogah na tem področju. Seveda material prikazuje le možnosti za integracijo, pred konkretnimi koraki znanje pa bo treba ekonomsko upravičenost teh ali drugih možnosti še dobro pretentati in se odločiti za najbolj ugodne rešitve.

Povezovanje organizacij združenega dela s področja obrti oziroma malega gospodarstva naj bi potekalo z združevanjem okrog neke gradbene organizacije, ki ima dobro in trdno samoupravno organizacijo in stabilen ekonomski položaj. Kot možen nosilec povezovanja se pojavlja

Gradbeno podjetje Bežigrad, ki pa zaenkrat ni sposobno samo voditi celotno akcijo povezovanja malih obrtnih organizacij in organiziranje nove delovne organizacije. Zato bo treba Gradbeno podjetje Bežigrad kadrovsko okrepliti, da bo kos zahtevnim nalogam. Postopek povezovanja bi tekel takole: Kamen in Umetni kamen bi se združila v novo organizacijo, ki bi postala tozd Gradbenega podjetja

Bežigrad, drug tozd pa bi nastal po združitvi SPO Črnice in Usluge.

Priprave so že stekle, problematika je obdelana, tako da bo Institut za tržna in ekonomska raziskovanja pri gospodarski zbornici izdelal elaborat o družbeno-ekonomski upravičenosti združevanja. Ze zdaj pa je jasno, da bi s tako povezavo dosegli boljšo samoupravno organiziranost majhnih obrtnih organizacij,

nastale bi močne in strokovne skupne službe, povezane. Pa bi prinesla tudi večjo fleksibilnost pri prevzemjanju del. Zadovoljevanje potreb občanov, torej posameznih narodnikov, bi še vedno ostala ena osnovnih usmeritev obeh novih temeljnih organizacij in Gradbenega podjetja Bežigrad v celoti. Zelo pomembne bi bile pri tem skupne naložbe v osnovna sredstva, v organiziranje prehrane in razreševanje stanovanjske problematike. S kvalitetnejšim sodelovanjem na trgu in planiranjem razvoja bi zagotovili tudi večjo socialno varnost delavcev.

Nova organizacija bi imela okrog 500 zaposlenih in bi po podatkih iz leta 1976 ustvarila vsaj 48 milijonov dinarjev dohodka ter več kot 6 milijonov din ostanka dohodka.

Na področju malega gospodarstva je pred nami tudi povezava Montaže z Instalacijo in Imkom. Organizacije imajo soroden program, ki se med seboj dopolnjuje (industrija montažnih konstrukcij ter montaž konstrukcij in opreme), zato bi povezava pomnila racionalizacijo dela, boljšo organizacijo in trdnejši položaj na trgu. Nova organizacija bo imela 470 zaposlenih, ustvarja pa več kot 60 milijonov din dohodka in okrog 12 milijonov dinarjev ostanka dohodka.

Clan izvršnega sveta so spregovorili tudi o možnih povezavah na nekatere drugih področjih, predvsem v projekti ter predinvesticijski dejavnosti gradbeništva — o tem bomo kaj več zapisali v eni naslednjih številki »Zborna občanov«. Pri obravnavanju pripravljenega gradiva pa so ugotovili, da je nesprejemljivo lokalistično pojmovanje povezav zato bo treba pogosteje pogledati prek občinskih in mestnih meja, kar pa je zaradi slabšega poznavanja strukture gospodarstva drugod včasih nekoliko težje. Večina integracij je zaenkrat horizontalnih, kar pomeni, da del s tem še ne bo končano, ampak bo treba poiskati možnosti za družbenoekonomsko še pomembnejše, pa tudi bolj zapleteno vertikalno povezovanje. Pri vseh teh akcijah čakajo pomembne naloge ne le občinski izvršni svet, ampak tudi družbenopolitične organizacije v občini in v posameznih delovnih organizacijah.

V EMBI SO „ZA“

Doslej Mercatorjev tozd, po uspelem referendumu pa bodo kot enovita delovna organizacija v sodu Mercator

Zaposleni v bežigrajski delovni organizaciji Emba, doslej tozd Mercator, so med prvimi, ne samo v občini, ampak v državi nasproti, stopili po poti urešnjevanja določil zakona o združenem delu. 29. marca so se delavi na referendumu z veliko večino — 91 odstotkov — odločili za organiziranje enovite delovne organizacije. Kar 93 zaposlenih je glasovalo za samoupravni sporazum o združevanju delavcev v delovno organizacijo Mercator — Emba, 89 odstotkov se jih je opredelilo za novi status delovne organizacije, 94 odstotkov zaposlenih pa je nato glasovalo še za samoupravni sporazum o združitvi in v sestavljeni organizaciji združenega dela Mercator.

S tem so postali deli velike Mercatorjeve družine, ki ima v 11 enovitih delovnih organizacijah in osmih delovnih organizacijah s tozd okrog 10.000 zaposlenih. Njihova povezava v to vloeorganizacijo je še pomembnejša, saj gre za povezavo industrije, kar je Emba po svojem poslovnem predmetu, in trgovine, torej za povezavo, ki jo doslej marsikje pogrešamo. S tem pa urejajo odnos delitve skupnega prihodka in najbolj neposredno urešnjevajo dočolila zakona o združenem delu.

V Embi so se na pomembni referendum dobro pripravili, saj je večina zaposlenih aktivno sodelovala pri obravnavi osnutnika zakona o zdru-

ženem delu, nato so zavzeto spremljali proces njegovega sprejemanja in se tvorno vključili tudi v pripravo aktov, ki so jih na referendumu sprejeli. Kot zanimivost velja omeniti, da je samoupravni sporazum o združitvi dela delavcev v delovno organizacijo Mercator Emba zapisan v zenski obliki, torej uporablja termin »delavkav«, saj je med 90 zaposlenimi okrog tri četrte žensk. Tudi to je novost, ki jo kaže posnemati. Dobri rezultati na referendumu pa kažejo visoko stopnjo zavesti vseh zaposlenih v delovni organizaciji in postavljajo temelje za nadaljnjo krepitev samoupravnih odnosov in za doseganje še boljših gospodarskih rezultatov.

Predstavniki občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij Bežigrada so očekali Avto moto zvezo Slovenije in se tam pogovarjali o problematiki in uspehl te organizacije. Avto moto zveza Slovenije je lani slavila 30-letnico delovanja, število članov pa je poraslo od 1.850 na 73.000 v 81 društvi. Še nekaj številk, ki kažejo obseg njihovega dela: v 30 letih se je pri njih izšolalo 320.000 voznikov motornih vozil, letno pa njihove tečaje obiskuje in konča 20.000 kandidatov za voznike B-kategorije. Organizirali so 2.000 športnih prireditve, ki si jih je ogledalo 6 milijonov ljudi, služba pomoč informacije pa je opravila 600.000 intervencij.

Ti podatki kažejo na raznovrstno in bogato dejavnost Avto moto zveze Slovenije, ki svoje delo deli v nekaj področjih. Tehnični sektor opravlja predvsem preventivno dejavnost, za katero je veliko zanimanje: optični testi preme, testi motorja in drugo so zelo koristni za voznike, ki jim ni vseeno, v kakšnem stanju je motor njihovega vozila. Pooblaščeni so za opravljanje tehničnih pregledov, vsi voz-

AVTO MOTO ZVEZA SLOVENIJE

Že 73.000 članov

Služba pomoč-informacije, športna dejavnost, turistični nasveti in založništvo — Praznovali 30-letnico

niki pa poznojo tudi njihova rumena vozila pomoč-informacije. Neprekjeno SPI deluje le na avtocesti, na Slovenki in v koprski bazi, zaradi pomanjkanja denarja pa »rumenčki« nudijo pomoč le od 8. do 20. ure — torej jih na cesti ni takrat, ko so v bistvu najbolj potreben. Zato razmišljajo o sistemski rešitvi poskušili bodo zainteresirati vse dejavnike, ki jim je mar promet na cesti, in s samoupravnimi sporazumi zagotoviti potreben denar, da bodo službo lahko izboljšali.

AMZS tudi koordinira delo 74 društev, ki imajo šolo za voznike motornih vozil. Predloga čakalna doba nad katero negujejo praktično povsod, ima razloge

predvsem v pomanjkanju denarja, imajo pa tudi premašo vozil — naročili so 136 novih, pa jih že dlje časa ne dobijo. Problem je še opravljanje izpitov, saj izpitno komisijo določa Uprava za notranje zadeve, ne pa društvo, pri katerem se je kandidat učil. V sosednji Hrvatski so že dosegli, da kandidati izpite opravljajo kar v društvenih, za to si prizadevajo sedaj tudi pri nas, saj bo tako manj nervozne med vozniki, kriteriji pa bodo bolj izraženi.

Tretje področje dela AMZS je športna dejavnost, ki je zlasti v nekaterih društvenih zelo razvijena. Zveza soorganizira nekatere rallyje, izdaja licence za vozni-

ke in koordinira delo društev, ki pripravljajo tekmovanja in vzgajajo voznike.

Turistična dejavnost je pomembna predvsem za voznike motornih vozil: garantno pismo, brezplačni pravni nasveti, turistične informacije, popusti v avtosampionih in drugo so ugodnosti za člane, ki jih je iz leta v leto več. Vse bolj razvijana je tudi njihova založniška dejavnost, ki ni omejena zgolj na izdajanje Avto moto revije, ampak pripravljajo tudi priročnike, avto karte in druge.

Poleg problema denarja pa se ubadajo še z drugimi težavami: kvaliteta in pestrost njihovih uslug privabljajo vse več odjemalcev, zato imajo v načrtu razširitev osrednje baze v naši občini, vendar imajo nekaj težav s pridobitvijo potrebnih dokumentacij. Predstavniki občine so se zato obvezali, da bodo poskušali posredovati in omogočiti osrednji organizaciji slovenskih voznikov razširitev za Bežigradom. Vsi so se zavzeli za še tesnejše sodelovanje, saj je pomen Avto moto zveze Slovenije in njenih društev iz leta v leto večji.

SMELT

Libija je, kljub hudi konkurenči tujih firm, zaupala graditev valjarne v Tripolisu bežigrajski delovni organizaciji. Vrednost del znaša 22 milijonov dolarjev. Smelet je zgradil tudi prvi objekt libijske črne metalurgije — železarno v Tripolisu.

OBNOVA

Mladinci so v tem delovnem kolektivu zelo aktivni. 26 jih je vidljivih tudi v taborniško organizacijo Savskega odreda. Kar so to večinoma učenci iz drugih republik, se preko tabornikov dosti lažje vživijo v novo okolje, razen tega pa na izletih spoznavajo našo očjo domovino.

DELO

Letošnjih zimskih grafičnih iger so se udeležili tudi smučarji Dela. Dosegli so lep uspeh, saj je Jelka Pelan med ženskami zmagovala, v eksplo konkurenci moških in žensk pa so zasedli tretje mesto.

UNITEX

Kot v večini delovnih organizacij se tudi tu pripravljajo na spremembo samoupravne organizirnosti. Iz tozda pri poslovnom združenju se bodo preoblikovali v samostojno delovno organizacijo, ki bo za vse člane združenja opravljala menjavo s tujino. Vzporedno tečejo priprave za spremembo

poslovne združenja v poslovno skupnost za menjavo blaga in storitev.

SLOVENIALES

Vse temeljne organizacije združenega dela so podpisale samoupravni sporazum o združevanju sredstev za gradnjo 2. etape poslovno-prodajnega centra ob Linhartovi cesti in skladiščno-prodajnega centra ob Črncah. Pred tem je samoupravni sporazum v javni razpravi, sprejet pa so ga tudi na zborih delavcev.

SLOVIN

Polnilnica brezalkoholnih pijač ima svoj izobraževalni center, pri katerem je letos opravilo tečaj že 15 delavcev. Leto so pridobili interno kvalifikacijo za prodajalce prve, druge in tretje stopnje.

VEZI S KOSOVOM

Slovin je izdelal program za obnovo 3.000 hektarov vinogradov na Kosovu — Velika blagovna hiša

V tesnejšem sodelovanju Kosova in Slovenije v zadnjih dveh letih imajo pomembno vlogo tudi organizacije združenega dela iz Ljubljane, med njimi nekatere bežigrajske. Sodelovanje kaže kljub težavam že nekatere konkretnje rezultate.

Slovin je izdelal program za obnovo 3.000 hektarov vinogradov, v sodelovanju z Agro Kosovo pa bo odprl dva obrata za proizvodnjo brezalkoholnih pijač na Kosovem. Smelet je postavil tovarno kuhinjske posode v Djakovici, v zaključni faziji gradnje je tudi tovarna radiatorjev v Gnjillah.

Lesnina je ob dnevu žena odprla velik prodajni salon pohištva v Prištini, Emona pa pripravlja skupaj s še 15 organizacijami združenega dela (med njimi so Elektrotehna, Slovenijales, Modna hiša in druge) projekt velike blagovne hiše.